

Maria Soroka, Natalia Nitsevich

Kierownik naukowy: dr nauk ekonomicznych,
docent Petro Rendovych,

Doradca językowy: dr nauk filologicznych,
docent Tetiana Jurczyszyn

Narodowy Uniwersytet Ekonomiczny w Tarnopolu

ROZWÓJ RYNKU UBEZPIECZEŃ POJAZDÓW SILNIKOWYCH NA UKRAINIE: PROBLEMY I ICH ROZWIĄZANIA

W naszych czasach rynek motoryzacyjny stale się rozwija. Doprowadziło to do wzrostu liczby samochodów aktywnie używanych, zwiększając tym samym liczbę wypadków drogowych. Jednocześnie ubezpieczenia komunikacyjne cieszą się coraz większą popularnością jako środek zapewnienia interesów właścicieli nieruchomości w przypadku nieprzewidzianych zdarzeń.

Ubezpieczenie transportu samochodowego to usługa, która chroni przed wszelkim ryzykiem, które może spowodować uszkodzenie lub zniszczenie transportu ubezpieczyciela, a także odpowiedzialność finansową ubezpieczonego za szkody wyrządzone w mieniu, życiu i zdrowiu innych uczestników ruchu oraz szkody w życiu i zdrowiu Kierowca i pasażerowie ubezpieczonego transportu [1].

Istnieją następujące rodzaje ubezpieczeń komunikacyjnych [2]:

– ubezpieczenie transportu lądowego, które należy do ubezpieczającego na podstawie prawa własności, pełnego zarządzania gospodarczego, zarządzania operacyjnego lub innych podstaw prawnych, jak również ubezpieczenie zainstalowanego dodatkowego sprzętu pojazdu; ono zapewnia właścicielowi odszkodowanie strat w wyniku powstania następujących ryzyków: kradzież pojazdu, wypadek drogowy (wypadek), klęska żywiołowa, pożar, bezprawne działania osób trzecich (CASCO);

– obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej właścicieli pojazdów lądowych, które ma na celu zapewnienie odszkodowania za szkody wyrządzone życiu, zdrowiu i / lub majątkowi ofiar wypadku oraz ochronę interesów majątkowych ubezpieczających (OCTI);

– dobrowolne ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej właścicieli transportu lądowego (w tym odpowiedzialność przewoźnika);

– obowiązkowe ubezpieczenie osobiste od nieszczęśliwych wypadków transportowych.

Po przeanalizowaniu stanu rynku ubezpieczeń samochodowych za okres 2017-2018 rr., na podstawie wskaźników CASCO, HICP i Green Card, można stwierdzić, że ogólna sytuacja ma pozytywną tendencję.

Składki ubezpieczeniowe brutto z tytułu ubezpieczenia transportu lądowego (CASCO) za 9 miesięcy 2018 r. wyniosły 1.880,4 mln UAH, czyli o 27,2% więcej, niż w tym samym okresie 2017 r. [3].

Wielkość składek ubezpieczeniowych brutto z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej właścicieli pojazdów transportu lądowego wyniosła 1 379,3 mln UAH, czyli o 37,7% więcej, niż w tym samym okresie 2017 r. [3].

Wielkość składek ubezpieczeniowych brutto z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej właścicieli pojazdów lądowych (w ramach umów międzynarodowych) „Zielona Karta” wyniosła 347,8 mln UAH, co stanowi o 15,7% więcej, niż w tym samym okresie 2017 r. [3].

Jednak pomimo pozytywnej sytuacji na rynku ubezpieczeń samochodowych istnieje wiele problemów, które należy rozwiązać, w szczególności [4]:

1. Nagroda premiowa:

- niższe realne dochody;
- zatapianie konkurentów;
- spadek sprzedaży w salonach samochodowych.

2. Wzrost płatności:

- dewaluacja hrywny;
- wzrost kosztów naprawy samochodu.

3. Wzrost innych wydatków:

- ubezpieczenie od oszustw;
- wzrost udziału aktywnych kanałów sprzedaży;
- wzrost stawek reasekuratorów nierezydentów.

4. Spadek dochodów z inwestycji:

- brak zwrotu depozytów przez banki;
- ryzyko na rynku akcji.

W celu zapewnienia zaufania publicznego do ubezpieczenia transportu samochodowego należy zwiększyć ich liczbę w następujące sposoby [5]:

- wyeliminowanie skutków światowego kryzysu finansowego i gospodarczego, aby zapobiec niewypłacalności ubezpieczycieli;
- przegląd polityki taryfowej zakładów ubezpieczeń, w szczególności tych, które w swoich portfelach mają znaczną część ubezpieczeń samochodowych;
- wzrost roli brokerów ubezpieczeniowych;
- stworzenie rozwiniętego i wypłacalnego systemu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej właścicieli pojazdów lądowych, który może zrekompensować straty z nieprzewidzianych zdarzeń;
- wprowadzenie programów informowania ludności za pośrednictwem środków masowego przekazu o stanie i perspektywach rynku ubezpieczeń;
- przywrócenie zaufania narodu ukraińskiego do ubezpieczycieli, co przewiduje zwrot zainwestowanych środków;
- zwiększenie zdolności zakładów ubezpieczeń poprzez zwiększenie kwoty kapitału, poprawę organizacji pracy i świadczenie wysokiej jakości usług ubezpieczeniowych;
- aktywizacja roli państwa i jego organów we wzmacnianiu i rozwijaniu ubezpieczeń samochodowych;
- rozszerzenie współpracy międzynarodowej w zakresie wymiany informacji o działalności zakładów ubezpieczeń świadczących usługi dla tego typu itp.

Wniosek. Wzrost motoryzacji i wypadków na drogach Ukrainy obiektywnie wymaga stworzenia niezawodnej ochrony ubezpieczeniowej pojazdów silnikowych, życia i zdrowia ludzi. W rezultacie ubezpieczenie pojazdu jest jednym z wiodących wśród innych rodzajów ubezpieczeń dobrowolnych.

Bibliografia:

1. Базилевич В.Д. Страхові послуги / В. Базилевич, Р. Пікус, Н. Приказюк // Підручник, Ч. 2 – К.: Логос, 2014. – с. 544
2. Временко Л. В. Сучасний стан ринку автотранспортного страхування в Україні / Л. В. Временко, О. В. Шаталов. // "Молодийвчений". – 2017. – №3. – С.604–606.
3. Статистика страхового ринку України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://forinsurer.com/stat>.
4. Могильна Н. Проблеми Та Перспективи Розвитку Автостраховання В Україні / Наталя Могильна. // Економічний аналіз. – 2017. – №11. – С. 183-185.

5. Кравчук Г. В. Проблеми і перспективи розвитку ринку страхування автотранспортних засобів в Україні / Г. В. Кравчук, Д. А. Курач, Т. В. Савченко. // Вісник ЖДТУ. – 2016. – №1. – С. 178–184.

Yulia Stetsyk

Research supervisor: Ihor O. Lishchynskyy,
PhD, Assoc. Prof. of the Department of International Economics
Language tutor: Liliana Bilohorka, lecturer
Ternopil National Economic University

HOW TO BE A SUCCESSFUL MANAGER

A good starting point is the Warren G. Bennis quote that "Leaders are people who do the right things; managers are people who do things right." Leadership involves creating a compelling vision of the future and helping people understand and commit to it. Managers, on the other hand, are responsible for ensuring that the vision is implemented efficiently and successfully.

Of course, these two roles overlap – and, to be fully effective, you need to fulfill both roles. However, the focus of this article is on the specific skills and responsibilities of managers. After all, there's no point energizing people to work towards a fabulous vision of the future, only to fall flat on your face when it comes to implementation [3].

The Importance of Delegation

The top priority for team managers is delegation. No matter how skilled you are, there's only so much that you can achieve working on your own. With a team behind you, you can achieve so much more: that's why it's so important that you delegate effectively!

Successful delegation starts with matching people and tasks, so you first need to explain what your team's role and goals are. A good way of doing this is to put together a team charter, which sets out the purpose of the team and how it will work. Not only does this help you get your team off to a great start, it can also be useful for bringing the team back on track if it's veering off course [3].

Motivating Your Team

Of all the attributes that set good managers apart, this may be the most important. The ability to empower members of a team and help each